

COMMISSIE VOOR GESCHILLEN KBSB

Datum : 15/03/2013
Kenmerk : 5-1
Vervaldatum : --
Bladzijden : 06
Bijlagen : 33

Bestemmingen of betrokken partijen :

- **de heer LUYCKX Wim**, betrokken speler Geel, verweerder (luyckxwim@telenet.be)
- **de heer MAES Chris**, verantwoordelijke IC Geel, verweerder (chrislmaes@skynet.be)
- **de heer VAN LISHOUT François**, betrokken speler Rochade, verzoeker (f.vanlishout@ulg.ac.be)
- **de heer SPROTEN Raphael**, verantwoordelijke IC Rochade, verzoeker (raphaelsproten@hotmail.com)
- **de heer ROESSLER Eckhart**, voorzitter Rochade, verzoeker (eckhard.roessler@nmc.be)

Kopie aan : - **de heer CORNET Luc**, verantwoordelijke NT KBSB (luc.cornet@telenet.be)
- **heer HUYSMANS Jos**, voorzitter Geel, verweerder (jos.huysmans@skynet.be)
- **de heer DELHAES Günter**, voorzitter KBSB (delhaes.g@skynet.be)
- **de heer ANDRE Damien**, secretaris-generaal KBSB (damienandre@namurechecs.net)
- **de heer BILS Marc**, voorzitter Beroepscommissie KBSB (marc.bils@telenet.be)
- de leden van de Commissie voor Geschillen KBSB (jeanmarie.piron@minfin.fed.be,
gooris.vandeyck@telenet.be, claudedethier@voo.be, jose.dorr@skynet.be,
sergio.zamparo@gmail.com)

ONDERWERP :

- **Geschil tussen Geel 1 en Rochade Eupen 2 tijdens match NIC van 16/12/2012 in afdeling 2A**
- **Beslissing van 01/02/2013 van de VNT**
- **Klacht van 15/02/2013 van Rochade Eupen tegen die beslissing**
- **Beslissing van 15/03/2013 van de Commissie voor Geschillen (CG)**

1. Referenties

- 1.1 FIDE-Regels voor het Schaakspel (<http://www.schaakbond.nl/knsb/handboek/schaakregels/FIDE-Regels%20voor%20het%20schaakspel.pdf>).
- 1.2 Statuten KBSB (<http://www.frbe-kbsb.be/nl/articles/statuten-kbsb-vzw>).
- 1.3 Huishoudelijk reglement KBSB (<http://www.frbe-kbsb.be/nl/articles/huishoudelijk-reglement>).
- 1.4 Wedstrijdreglement KBSB (<http://www.frbe-kbsb.be/nl/books/wedstrijdreglement-kbsb>).
- 1.5 Beslissing van 01/02/2013 van de VNT (<http://www.frbe-kbsb.be/fr/articles/icn-2012-2013-nic>).
- 1.6 Hoorzitting Commissie Geschillen van 15/03/2013.

2. Uiteenzetting van de feiten

Op 16/12/2012, tijdens de 6de ronde van Nationale Interclubs, komt de match tussen Geel 1 en KSK Rochade Eupen 2 tot de volgende tussenstand :

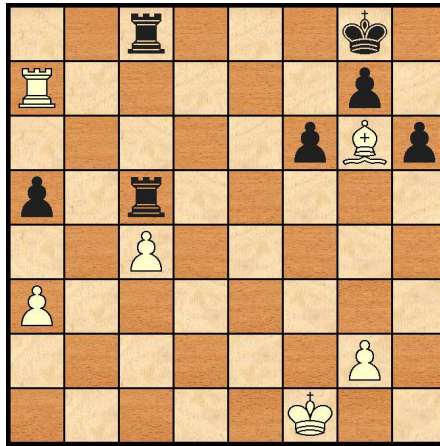
Afdeling 2				Serie A			
135		Geel 1	KSK Rochade 2	607			
1	46183	VAN BEERS EDDY	2352	2-2	93815	AHN MARTIN	2325
2	2968	OOMS ANDY	2260	1-3	99368	FORSTER SVEN	2244
3	31143	VANDEVENNE SANDER	2150	2-2	85634	FOGUENNE MARC	2198
4	58572	LUYCKX WIM	2140	-	98329	VAN LISHOUT FRANCOIS	2108
5	51837	PHILIPSEN MATHIAS	2102	3-1	15555	PLUMANNIS DIETER	2096
6	50075	GOOSSENS	2039	3-1	95109	MUELLER NORBERT	2091
7	36609	NOHUT KADIR	2038	1-3	99821	PETERS TOBIAS	2027
8	13330	MARX NICOLAS	2037	2-2	13554	SCHILLINGS PETER	1972

< 2140 >

14 - 14

< 2133 >

De partij op het 4de bord, **tussen VAN LISHOUT François (wit) en LUYCKX Wim (zwart)**, komt na 57 zetten van wit tot de volgende stelling (wit had uiteindelijk nog 5' 29'' over en zwart 9' 31'') :

Zwart aan zet

In deze stelling neemt zwart, met bevende hand, de toren op c5 vast, laat die eventjes los of vallen op d5 en neemt die meteen terug vast om die op g5 te plaatsen.

Wit eist dat de partij wordt verdergespeeld met de toren op d5, omdat ze op dat veld losgelaten werd en zwart eist dat de partij wordt verdergespeeld met de toren op g5, omdat hij op geen ogenblik de bedoeling heeft gehad om Td5 te spelen.

Wit wil de partij niet verder spelen met de toren op g5, zelfs niet onder voorbehoud en zwart wil de partij niet verder spelen met de toren op d5, ook niet onder voorbehoud. De spelers komen niet tot een overeenkomst (zwart heeft ook het remisevoorstel van wit geweigerd), onderbreken de partij en leggen het geschil voor aan de VNT.

Dat geschil draait blijkbaar rond de interpretatie van het artikel 4.6 van de FIDE-Regels, dat stelt :

Als een stuk op een veld is losgelaten en het een reglementaire zet of een deel van een reglementaire zet betreft, dan mag het in deze zet niet meer op een ander veld worden geplaatst.

Na de betrokken spelers te hebben gehoord, komt de VNT tot de conclusie dat er weinig twijfel is dat zwart de bedoeling had om Tg5 te spelen en zeker niet Td5, dat de toren gevallen was op d5.

Na analyse van de FIDE-Regels stelt de VNT dat het artikel 4.6 niet van toepassing is in dit geval van onbedoeld laten vallen of neerzetten van een stuk, wijst de eis van Rochade Eupen af en beslist dat de partij gewonnen is voor zwart, met als gevolg dat de uitslag van de match 17-15 wordt in het voordeel van Geel.

Wij verwijzen naar het stuk 1-1 voor de details van de gemotiveerde beslissing van de VNT.

Rochade Eupen betwist deze interpretatie van de FIDE-Regels, meer bepaald van het artikel 4.6 en verzoekt de Commissie voor Geschillen de partij gewonnen te verklaren voor Rochade Eupen.

Wij verwijzen naar het verzoekschrift in bijlage 2-1 voor de motivering van Rochade Eupen.

De Commissie voor Geschillen is samengesteld door de heren PIRON Jean-Marie (FEFB, voorzitter), GOORIS Jan (VSF), DETHIER Claude (FEFB), DORR José (SVDB) en ZAMPARO Sergio (VSF).

3. Ontvankelijkheid van de klacht

Aangezien artikel 15 van het Wedstrijdreglement stelt : “Elke klacht tegen een beslissing van de Verantwoordelijke Nationale Toernooien [...] zal beslecht worden door de Commissie Geschillen, overeenkomstig het huishoudelijk reglement en dit reglement.

Elke klacht moet schriftelijk binnen de veertien dagen na de betekening van de betwiste beslissing aan de betrokken partijen bij de nationale voorzitter ingediend worden.

Voor elke klacht tegen een beslissing van de [...] Verantwoordelijke Nationale Toernooien [...] moet een waarborg gestort worden op de rekening van de KBSB. De waarborg zal terugbetaald worden wanneer de klacht tenminste gedeeltelijk gegrond bevonden wordt [...].”

Aangezien artikels 10h en 10i van het Huishoudelijk Reglement stellen :

“Een waarborg, waarvan het bedrag elk jaar op voorhand wordt vastgelegd door de Raad van Bestuur, is over te schrijven op de rekening van de Bond. Deze waarborg wordt slechts terugbetaald wanneer de klacht geheel of gedeeltelijk ontvankelijk is.”

“Elke klacht bij de C.G. dient, binnen de 15 dagen volgend op de notificatie of de publicatie van de betwiste beslissing, te worden ingediend bij de secretaris- generaal van de vereniging en een duidelijke en gedetailleerde weerlegging in te houden van die betwiste beslissing.”

Aangezien de VNT in zijn beslissing van 01/02/2013 verwijst naar het artikel 15 van het Wedstrijdreglement en met andere woorden uitlegt dat *“men kan beroep aantekenen met een duidelijke en gedetailleerde weerlegging van de aangevochten beslissing door een mail te versturen naar de voorzitter van de KBSB, Günter Delhaes (delhaes.g@skynet.be) met mijzelf in kopie (luc.cornet@telenet.be), voor 16/02/2013. Daarnaast dient men tegelijkertijd een waarborg van 250 EUR te storten op het bankrekeningnummer van de KBSB (001-5982300-95 K.B.S.B. vzw - F.R.B.E. ASBL). Indien aan beide zaken voldaan is, zal de voorzitter van de KBSB de voorzitter van de Commissie Geschillen vragen om dit beroep te behandelen.”*

Aangezien uit het betalingsbewijs in bijlage 2-2 blijkt dat die overschrijving van 250 EUR gebeurd is op 15/02/2013 en uit de mail van 15/02/2013 in bijlage 2-3 dat Rochade Eupen de procedure die de VNT heeft uitgelegd, heeft gerespecteerd.

Aangezien niemand zich verzet heeft tegen de ontvankelijkheid van de klacht van Rochade Eupen, zoals gesteld in het inleidend verslag van 27/02/2013, bevestigt de Commissie Geschillen dat die klacht ontvankelijk is.

De CG wijst de KBSB er ook op dat het artikel 15 van het Wedstrijdreglement best in overeenstemming zou moeten gebracht worden met het artikel 10 van het Huishoudelijk Reglement.

4. Taal van de procedure

Aangezien het hier gaat om een geschil tussen een Nederlandstalige partij (Geel) en een Duitstalige partij (Rochade Eupen), die zich bovendien grotendeels in 't Frans heeft uitgedrukt.

Aangezien de procedure in één enkele taal kan verlopen en dat wij van mening zijn dat het de taal van de verweerder dient te zijn.

Aangezien het geschil begonnen is naar aanleiding van een protest van de Eupense speler tegen een situatie die teweeg gebracht werd door de Geelse speler, namelijk de toren op d5 loslaten alvorens ze op g5 te spelen, waardoor wij menen dat Geel reeds in eerste aanleg, bij de VNT, de rol van verwerende partij toegeschreven kan worden.

Aangezien Geel die rol van verwerende partij in beroep bij de Commissie voor Geschillen behoudt, heeft deze Commissie in zijn inleidend verslag van 27/02/2013 beslist om de procedure in 't Nederlands te laten verlopen en de verwerende partij de mogelijkheid gegeven om aan de CG de vertaling van de stukken in 't Nederlands te vragen.

5. Beslissing

Aangezien de Commissie Geschillen tot op de hoorzitting van 15/03/2013¹ aan de 2 betrokken partijen en aan de VNT de gelegenheid heeft gegeven om hun middelen schriftelijk te kennen te geven en/of gehoord te worden ;

Gelet op de middelen van Geel, die vervat zijn in het stuk 4-1, waarvan elke partij per mail een exemplaar heeft ontvangen voor de hoorzitting ;

1 De hoorzitting heeft plaatsgevonden in het Clublokaal van Namur Echecs (901 – www.namurechecs.net), in de Espace Hastimoulin, te 5002 St-Servais, Rue de l'Industrie 145, op vrijdag 15/03/2013 tussen 20.35 en 20.50 uur. De verweerder (Geel) en de heer CORNET Luc (VNT) hebben hun afwezigheid op voorhand verontschuldigd. Rochade Eupen was vertegenwoordigd door de heren ROESSLER Eckhart en SPROTEN Raphael. De Commissie Geschillen was geldig vertegenwoordigd door de heren PIRON Jean-Marie (FEFB, voorzitter), GOORIS Jan (VSF), DETHIER Claude (FEFB), DORR José (SVDB) en ZAMPARO Sergio (VSF).

Gelet op de middelen van Rochade Eupen, die door de heren ROESSLER Eckhart en SPROTEN Raphael tijdens de zitting worden uiteenzet aan de hand van het stuk 2-1, waarvan elke partij een exemplaar heeft ontvangen bij het inleidend verslag van 27/02/2013 ;
Aangezien Rochade Eupen daar bovenop zijn eis over het resultaat van de partij herleidt tot remise ;

Gelet op het artikel 4.6 van de FIDE-Regels, dat stelt :

Als een stuk op een veld is losgelaten en het een reglementaire zet of een deel van een reglementaire zet betreft, dan mag het in deze zet niet meer op een ander veld worden geplaatst.

Gelet op het artikel 4.3.a van de FIDE-Regels, dat stelt :

Als de aan zet zijnde speler [...] opzettelijk op het schaakbord [...] een of meer van zijn eigen stukken aanraakt, dan moet hij spelen met het eerst-aangeraakte stuk dat kan worden verplaatst [...]

Gelet op het voorwoord van de FIDE-Regels, dat stelt :

De Regels voor het Schaakspel kunnen niet alle mogelijke situaties dekken die tijdens een partij voorkomen. [...] In situaties die niet nauwkeurig door een artikel van de Regels worden geregeld moet het mogelijk zijn om tot een juiste beslissing te komen door analoge situaties in overweging te nemen, die wel in de Regels voor het Schaakspel worden behandeld. In de Regels wordt er vanuit gegaan dat arbiters over de vereiste bekwaamheid beschikken, een goed beoordelingsvermogen hebben en volstrekt objectief zijn. Een te gedetailleerde beschrijving van een regel kan ertoe leiden dat de arbiter niet in volle vrijheid kan beslissen en dit zou hem daardoor kunnen beletten de oplossing van een probleem te vinden, gebaseerd op billijkheid, logica en bijzondere omstandigheden.

Aangezien de VNT van mening is dat het artikel 4.6 het onopzettelijk laten vallen of het onopzettelijk loslaten van de toren op d5 in huidig geval niet regelt en dat, naar analogie met het artikel 4.3.a, de uitgesproken bedoelde zet Tg5 dient te worden gespeeld ;

Aangezien Rochade Eupen in zijn beroep tegen de beslissing van de VNT daarvan uitgaat dat beide partijen bevestigen dat het stuk op het veld d5 werd losgelaten en neergezet en niet laten vallen² ;
Dat Rochade Eupen het belangrijk vindt om een duidelijk onderscheid te maken tussen het loslaten van een stuk op een welbepaald veld en het laten vallen van een stuk op het schaakbord, op een onbepaald veld³ ;

Aangezien Geel in zijn verweerschrift daartegen benadrukt dat zwart nooit de bedoeling heeft gehad om Td5 te spelen, maar dat hij bij het uitvoeren van zijn geplande zet (Tg5) zijn stuk heeft laten vallen, waarna het op veld d5 terecht kwam⁴ ;
Dat dat standpunt van Geel reeds aangehaald werd in de beslissing van de VNT ;

Aangezien de Eupense speler reeds in zijn aanvankelijke beschrijving van de feiten aan de VNT verklaard heeft dat zijn tegenstrever zeer zenuwachtig was toen hij zijn toren op het veld d5 heeft losgelaten en dat hij had opgemerkt dat zijn tegenstander veel beefde, dat het trouwens daarom is dat hij waarschijnlijk zijn toren op d5 heeft losgelaten⁵ ;
Aangezien de Geelse speler aan de VNT heeft toegegeven dat er op het moment dat de toren op d5 is neergevallen, even geen contact is geweest tussen de toren en zijn hand⁶ ;

Dat de CG daardoor tot hetzelfde standpunt komt als de VNT over de feitelijkheden, met name dat in de stelling die weergegeven wordt in punt 2, de Geelse zwartspeler bij het verplaatsen van zijn toren op de 5de rij die toren per ongeluk op d5 heeft laten vallen, vooraleer die onmiddellijk weer vast te

² Zie stuk 2-1, § A.1 : « *les deux parties confirment que la pièce a été lâchée et posée sur la case d5 et non laissée tomber* ».

³ Zie stuk 2-1, § A.1 : « *Il nous semble important de bien distinguer le fait de lâcher une pièce sur la case (à la verticale) du fait de laisser tomber une pièce sur l'échiquier sans case définie (à l'horizontale)* ».

⁴ Zie stuk 4-1, § 1.

⁵ Zie stuk 1-1, blz. 2, 1ste alinea : « *J'avais remarqué qu'il tremblait beaucoup et c'est d'ailleurs probablement pour ça qu'il a lâché la tour en d5* » en stuk 1-1, blz. 3, commentaar bij de 57ste zet : « *Très nerveux, mon adversaire a lâché la tour sur la case d5* ».

⁶ Zie stuk 1-1, blz. 7, § 4.

grijpen en op g5 los te laten en dat ook niet kan betwist worden dat dat per ongeluk loslaten van de toren op d5 te wijten was aan de zenuwachtigheid van de Geelse speler en diens bevende hand ;
Dat de CG er wel expliciet bijvoegt dat die ongelukkige toren op d5 een reglementaire zet vormde ;

Aangezien de CG, in tegenstelling tot Rochade Eupen, het niet belangrijk vindt om een duidelijk onderscheid te maken tussen loslaten en laten vallen, dat de CG er duidelijk van uitgaat dat zwart de toren per ongeluk op d5 heeft losgelaten of heeft laten vallen ;

Aangezien de CG het er evenwel eens is met Rochade Eupen, dat het artikel 4.6 geen opzet vereist bij het loslaten van die toren op d5, dat de CG van mening is dat hier enkel dient nagegaan te worden of dat loslaten wel degelijk kan toegerekend worden aan de Geelse speler ;

Aangezien uit de debatten blijkt dat het laten vallen van de toren op d5 te wijten was aan de zenuwachtigheid van de Geelse speler, wiens hand beefde, met andere woorden aan een gebrek aan zelfbeheersing van de Geelse speler ;

Aangezien niets erop wijst dat dat gebrek aan zelfbeheersing te wijten was aan iets anders of iemand anders, is het voor de CG evident dat de daad die daaruit voortvloeit, namelijk het onopzettelijk laten vallen of het onopzettelijk loslaten van de toren op d5, ook aan de Geelse speler kan toegeschreven worden ;

Aangezien om die redenen de CG van mening is dat het loslaten van de toren op d5 vaststaat en aan de Geelse speler kan worden toegerekend, dat Td5 een reglementaire zet vormde en dat het artikel 4.6 van de FIDE-Regels dient toegepast te worden, komt de CG tot de conclusie dat de bewuste partij, in overeenstemming met het standpunt van Rochade Eupen, diende verder gespeeld te worden na het opleggen van Td5 als 57ste zet van zwart, hoe onrechtvaardig dat ook moge aangevoeld worden door de verwerende partij ;

Aangezien Rochade Eupen naast Td5 de winst van de partij heeft geëist, zowel in eerste instantie⁷ als in zijn verzoekschrift aan de CG⁸ ;

Aangezien de CG uit het remisevoorstel dat de Eupense speler uit fairplay heeft gedaan tijdens het incident in Geel kan afleiden dat Rochade Eupen toen reeds genoeg zou genomen hebben met een remise ;

Aangezien Rochade Eupen dat tijdens de hoorzitting bevestigt en om diezelfde sportiviteitsredenen zijn eis tot remise herleidt ;

Aangezien voor ons een remise ook billijker lijkt, met inachtneming van de bijzondere omstandigheden van het gebeuren en in overeenstemming met de principes die in het voorwoord van de FIDE-Regels hiervoor worden hernomen ;

Beslist de Commissie voor Geschillen, op 15/03/2013⁹, dat de klacht van Rochade Eupen gegrond is, dat de 57ste zet van zwart Td5 is en dat het resultaat van de partij dient veranderd te worden in remise, zoals voorgesteld in de volgende tabel :

Afdeling 2						Serie A	
135			Geel 1		KSK Rochade 2		607
1	46183	VAN BEERS EDDY	2352	2-2	93815	AHN MARTIN	2325
2	2968	OOMS ANDY	2260	1-3	99368	FORSTER SVEN	2244
3	31143	VANDEVENNE SANDER	2150	2-2	85634	FOGUENNE MARC	2198
4	58572	LUYCKX WIM	2140	2 - 2	98329	VAN LISHOUT FRANCOIS	2108
5	51837	PHILIPSEN MATHIAS	2102	3-1	15555	PLUMANN'S DIETER	2096
6	50075	GOOSSENS	2039	3-1	95109	MUELLER NORBERT	2091
7	36609	NOHUT KADIR	2038	1-3	99821	PETERS TOBIAS	2027
8	13330	MARX NICOLAS	2037	2-2	13554	SCHILLINGS PETER	1972
			< 2140 >	16 - 16			< 2133 >

Daaruit volgt dat de waarborg van 250 EUR (zie stuk 2-2) aan Rochade Eupen dient te worden terugbetaald.

⁷ Zie stuk 1-1, blz. 2, 2de alinea : « Pour être fairplay, j'ai proposé une solution à l'amiable, qui a été refusée par les joueurs de Geel. C'est pourquoi je t'envoie cette réclamation en demandant le gain de la partie ».

⁸ Zie stuk 2-1, blz. 2, laatste alinea : « Nous réclamons donc le gain de la partie pour le joueur Van Lishout ».

⁹ De Commissie Geschillen is tot de huidige beslissing gekomen na deliberatie volgend op de hoorzitting.

6. Betekening

Deze beslissing zal meteen aan de betrokken partijen en de VNT worden toegezonden per e-mail en zal als betekend worden beschouwd wanneer de betrokken partijen en de VNT de ontvangst ervan zullen melden per e-mail. Een per post aangetekend schrijven zal desnoods worden gericht aan de partijen die geen ontvangst hebben gemeld binnen de 14 dagen.

7. Beroep

Artikel 11i van het Huishoudelijk Reglement van de KBSB voorziet dat tegen deze beslissing een beroep mogelijk is bij de Beroepscommissie.

Dat beroep, gepaard met het betalen van een borgsom, dient evenwel binnen de 15 dagen na de betekening te worden ingediend bij de secretaris-generaal van de KBSB¹⁰ en een duidelijke en gedetailleerde weerlegging in te houden van de betwiste beslissing.

8. Inventaris dossier

- 1-1 Uitspraak van 01/02/2013 van de Verantwoordelijke Nationale Tournooien (22 blz.).
- 2-1 Klacht van 15/02/2013 van Rochade Eupen (2 blz.).
- 2-2 Betalingsbewijs waarborg van 15/02/2013 (1 blz.).
- 2-3 Mail van 15/02/2013 van Rochade Eupen aan de voorzitter KBSB en de VNT (1 blz.).
- 2-4 Mail van 18/02/2013 van de Voorzitter KBSB (1 blz.).
- 3-1 Inleidend verslag van 27/02/2013 van de Commissie voor Geschillen (4 blz.).
- 4-1 Verweerschrift van 13/03/2013 van Geel (2 blz.).
- 5-1 Beslissing van 15/03/2013 van de Commissie voor Geschillen (6 blz.).

PIRON Jean-Marie
Voorzitter Commissie voor Geschillen

¹⁰ De secretaris-generaal van de KBSB is de heer ANDRE Damien (damienandre@namurechecs.net) en de borgsom bedraagt 250 EUR, te storten op de rekening van de KBSB 001-5982300-95.